

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. А. Богомольця, 10, м. Київ, 01601, тел. 256-12-82, gsu@police.gov.ua

---

ПОВІДОМЛЕННЯ

про зміну раніше повідомленої підозри та про нову підозру

місто Київ

«10» червня 2024 року

Старший слідчий в особливо важливих справах 3-го відділу (організації оцінки і фіксування доказів у кримінальних провадженнях, пов'язаних зі збройним конфліктом) управління організації розслідування злочинів, учинених в умовах збройного конфлікту Головного слідчого управління Національної поліції України майор поліції Шарий Олександр Іванович, розглянувши матеріали досудового розслідування № 1202223000005989 від 24.11.2022, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про зміну раніше повідомленої підозри та повідомлення про нову підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 436-2, ч. 1 ст. 110 КК України, відповідно до ст. ст. 2, 40, 42, 276-279 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Родікова Михайла Леонідовича, 26.01.1958 року народження, громадянина Російської Федерації, уродженця м. Озьори, Московської області, Російської Федерації, зареєстрованого та проживаючого за адресою: Російська Федерація, м. Домодедово, мікрорайон Західний, вул. Текстильщиків, буд. 41, корпус 4, кв. 30,

про те, що він підозрюється у виправдовуванні тимчасової окупації частини території України, вчиненому з використанням засобів масової інформації, та у вчиненні умисних дій з метою зміни меж території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, а також у публічних закликах до вчиненні таких дій, тобто у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 436-2 та ч. 1 ст. 110 КК України.

Фактичні обставини кримінального правопорушення:

24.10.1945 набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26.06.1945, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація (далі – РФ) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Статуту ООН всі члени ООН утримуються в їх міжнародних відносинах від загрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним з Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09.12.1981 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями Генеральної Асамблеї ООН: № 2131 (XX) від 21.12.1965 «Декларація про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету»; № 2625 (XXV) від 24.10.1970 «Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16.12.1970 «Декларація про зміцнення міжнародної безпеки» та № 3314 (XXIX) від 14.12.1974, що містить визначення агресії, установлено, що **жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав.** Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14.12.1974 № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;
- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;
- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;
- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;
- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;
- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;
- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої

держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V названої Декларації територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і РФ.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994 РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні їх зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язались утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та РФ про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 (ратифікований РФ 22.04.2004), **територія Автономної Республіки Крим (далі – АР Крим), м. Севастополя, Донецької, Луганської, Херсонської і Запорізької областей відноситься до території України.**

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Статтею 73 Конституції України визначено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Відповідно до ст. ст. 132–134 Конституції України територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, місто Севастополь має спеціальний статус, Автономна Республіка Крим є невід'ємною складовою частиною України і в межах повноважень, визначених Конституцією України, вирішує питання, віднесені до її відання.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва Збройних Сил РФ (далі – ЗС РФ) виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які розцінені представниками влади РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації, та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту (далі – ЧФ) РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свій злочинний умисел представники влади РФ вирішили досягти шляхом ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, створення і фінансування незаконних збройних формувань та вчинення інших злочинів.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу ЗС РФ, на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, розробили злочинний план, яким передбачалося для досягнення військово-політичних цілей РФ, що на думку співучасників були прямо пов'язані із необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії південно-східних регіонів України, АР Крим і м. Севастополя, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних засобів, застосування засобів прихованого характеру, які полягали у використанні протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України, формуванні під інформаційним впливом внутрішньої опозиції, організованої та контрольованої як службовими особами, так і негласними співробітниками ЗС РФ та інших правоохоронних і розвідувальних органів, під безпосереднім керівництвом яких організовувалися незаконні сепаратистські референдуми, спрямовані на порушення територіальної цілісності України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення серед інших територій України, які були об'єктом злочинного посягання представників влади РФ, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту РФ, що сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ РФ поряд з

іншими елементами гібридної війни, а тому її ведення вирішено було розпочати з території півострова Крим.

Для ефективної реалізації плану вирішено залучити військовослужбовців ЗС РФ, співробітників інших силових відомств РФ, представників влади, інших громадян Російської Федерації та України. Крім того, з цією ж метою, представниками влади РФ створено та озброєно іррегулярні незаконні збройні формування, озброєні банди та групи найманців, якими керували офіцери спецслужб і ЗС РФ.

Так, із 20.02.2014 для реалізації вищезазначеного наміру, з метою блокування та захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури для забезпечення військової окупації та подальшої анексії РФ території АР Крим і м. Севастополя, на територію суверенної держави Україна, а саме АР Крим і м. Севастополь, здійснено вторгнення військовим, морським та повітряним транспортом окремих підрозділів ЗС РФ.

У подальшому військовослужбовцями ЗС РФ здійснено захоплення будівель центральних органів влади АР Крим та встановлено контроль над їхньою діяльністю з метою забезпечення прийняття вигідних та необхідних для РФ рішень. Крім того, здійснено блокування автошляхів, захоплення аеропортів та транспортних підприємств, військових частин ЗС України, пошкодження та знищення військового майна, що має важливе оборонне значення для України.

Відтак, всупереч міжнародному правопорядку, з нехтуванням державного суверенітету та територіальної цілісності України, починаючи з 20 лютого 2014 року представниками влади РФ і службовими особами ЗС РФ розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, та військової окупації території АР Крим і м. Севастополя.

Для узаконення інтервенції в Україну, надання легітимності застосуванню ЗС РФ на території України відповідно до законодавства РФ, до Державної Думи РФ президентом РФ 01.03.2014 було подано проект постанови «Про використання збройних сил РФ на території України».

В подальшому, самопроголошена Верховна Рада Автономної Республіки Крим 11.03.2014 затвердила Декларацію про незалежність Автономної Республіки Крим і міста Севастополя.

16.03.2014 на окупованих Російською Федерацією територіях АР Крим та м. Севастополь представниками влади та ЗС РФ організовано і проведено незаконний референдум.

17.03.2014 нелегітимна Верховна Рада АР Крим прийняла постанову № 1745-6/14 «Про незалежність Криму», а президент РФ видав Указ № 147 «Про визнання Республіки Крим».

21.03.2014 набули чинності федеральні закони, якими утворено у складі Російської Федерації нові суб'єкти – Республіку Крим і місто федерального значення Севастополь.

Таким чином, представники влади РФ здійснили окупацію Автономної Республіки Крим і м. Севастополя.

Також представниками влади і ЗС РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на решті території держави.

Так, вказаними особами організовувалися та проводилися у березні – квітні 2014 року антиурядові протестні акції, найбільш масові з яких – у Луганській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Херсонській та Одеській областях.

Основною їх метою було поширення сепаратистських проросійських гасел та здійснення силового захоплення адміністративних будівель органів державної влади для організації незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

З метою гарантованого досягнення указаних цілей та створення видимості того, що в Україні триває внутрішній конфлікт, представники влади та ЗС РФ вирішили створити на її території терористичні організації, які поряд із основною функцією – здійснення терористичної діяльності, повинні створити враження діяльності в межах Донецької та Луганської областей опозиційних сил, які нібито від імені та за цілковитої підтримки місцевого населення відстоюють їх право на самовизначення та незалежність, що прямо суперечить Конституції України та нормам міжнародного права.

Так, під безпосереднім керівництвом та контролем невстановлених на цей час представників влади та ЗС РФ, 07.04.2014 на території Донецької області України створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі – «ДНР»), а 27.04.2014 на території Луганської області України – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування.

Контроль та координація діяльності цих терористичних організацій, як і їх фінансове та матеріальне забезпечення, у тому числі зброєю, боєприпасами, військовою технікою, здійснюється представниками влади та ЗС РФ.

Основними завданнями учасників указаних терористичних організацій є насильницьке повалення конституційного ладу, зміна меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, вчинення терористичних актів – здійснення вибухів,

підпалів та інших дій, які створюють небезпеку для життя та здоров'я людини і загрозу заподіяння значної майнової шкоди та настання інших тяжких наслідків.

Незаконні збройні формування терористичних організацій «ДНР» і «ЛНР» спільно з іррегулярними незаконними збройними формуваннями РФ та військовослужбовцями ЗС РФ чинять збройний опір Збройним Силам України у відновленні територіальної цілісності та забезпеченні правопорядку. При цьому учасники політичного блоку вказаних терористичних організацій, за підтримки та сприяння представників влади РФ, під виглядом органів державної влади створили окупаційні адміністрації Російської Федерації, які забезпечують подальшу окупацію та здійснюють управління вказаними територіями на місцевому рівні.

З огляду на викладене, між державами РФ та Україна з 20.02.2014 станом на день повідомлення про підозру триває збройний конфлікт міжнародного характеру.

Частиною 2 статті 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII констатовано, що тимчасова окупація окремих територій України розпочалася 19.02.2014.

Не полишаючи намір змінити межі території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, встановити підконтрольний РФ політичний режим в державі, представники влади та ЗС РФ почали підготовку до повномасштабного нападу на Україну, для чого з листопада 2021 року перекидали підрозділи ЗС та інших військових формувань РФ до кордонів України, аргументуючи це участю в спільних російсько-білоруських навчаннях «Союзна рішучість-2022», які розпочалися 10.02.2022.

Станом на 08.02.2022 вздовж усього кордону з Україною з боку РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованих територій України зосереджено 140 тис. військових РФ, включаючи повітряний та морський компонент.

З метою створення приводів для ескалації воєнного конфлікту і здійснення спроби виправдання своєї агресії перед громадянами Російської Федерації та світовою спільнотою, представниками влади та ЗС РФ розроблено окремий план, який передбачав вчинення дій, спрямованих на введення в оману і залякування громадян РФ та мешканців тимчасово окупованих територій України, а також вчинення провокацій, які полягали у імітації нападів і вогневих ударів, вчинених нібито підрозділами ЗС України по території РФ та тимчасово окупованим територіям України.

Одночасно із зазначеним передбачалося визнання керівництвом РФ «Донецької народної республіки» і «Луганської народної республіки» незалежними державами та отримання від них звернення із запитом про надання військової підтримки, яка викликана нібито агресією Збройних Сил України.

На виконання зазначених намірів, 15.02.2022 Державна Дума РФ звернулася до президента РФ з проханням визнати незалежність «самопроголошених Донецької та Луганської народних республік».

21.02.2022 керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до президента РФ з проханням визнати незалежність так званих Донецької та Луганської народних республік.

В цей же день президент РФ скликав позачергове засідання Ради безпеки РФ, де обговорювалося питання щодо доцільності визнання незалежності Донецької та Луганської народних республік.

Службові особи з числа вищого керівництва РФ, які входять до складу Ради безпеки РФ, публічно підтримали звернення Державної думи РФ та заявили про необхідність визнання президентом РФ незалежності «Донецької народної республіки» та «Луганської народної республіки» і президент РФ підписав указ про визнання незалежності Донецької народної республіки та Луганської народної республіки.

22.02.2022 президент РФ підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані Державною думою та Радою Федерації РФ.

В цей же день президент РФ, реалізуючи злочинний план, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну направив до Ради Федерації РФ звернення про використання Збройних Сил РФ за межами РФ, яке було задоволено.

23.02.2022 керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до президента Російської Федерації з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих Донецької та Луганської народних республік.

24.02.2022 о 5 годині президент Російської Федерації оголосив про своє рішення почати «спеціальну військову операцію» в Україні.

В подальшому цього ж дня Збройними Силами РФ, які діяли за наказом керівництва РФ і ЗС РФ, віроломно здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України, а також підрозділами ЗС та інших військових формувань РФ здійснено широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

У період з 5 години 24.02.2022 та щонайменше по день повідомлення про підозру підрозділи ЗС та інших військових формувань РФ здійснюють спроби

окупації українських міст, які супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння. При цьому вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

В ході військової агресії збройними силами РФ, серед іншого, військовим шляхом захоплено та окуповано частину Херсонської області, після чого, з метою утворення окупації та її подальшої анексії створено окупаційну адміністрацію РФ на тимчасово окупованій території Херсонської області – так звану «військово-цивільну адміністрацію Херсонської області», яка мала виконувати роль органу влади на тимчасово окупованій території Херсонської області.

При цьому, одним з елементів окупаційного режиму Російської Федерації на захопленій військовим шляхом тимчасово окупованій території України є застосування ворожої пропаганди, спрямованої на виправдання окупації та залучення місцевого населення для участі у незаконних «референдумах» з метою легітимізації окупації та анексії частини території України.

Так, для утворення окупаційного режиму, у тому числі шляхом здійснення пропаганди на тимчасово окупованій території Херсонської області невідновленими в ході досудового слідства особами з числа політичного керівництва РФ, на початку липня 2022 року, більш точний період часу досудовим слідством не встановлено, на посаду так званого «міністра освіти та науки Херсонської області» призначено громадянина Російської Федерації – Родікова Михайла Леонідовича, 26.01.1958 року народження. Після чого, починаючи з 04 липня 2022 року, в період міжнародного збройного конфлікту між Російською Федерацією та Україною, в умовах воєнного стану на території України, громадянин Російської Федерації Родіков М.Л., будучи на посаді так званого «міністра освіти та науки Херсонської області» у складі окупаційної адміністрації РФ, розуміючи, що він перебуває на захопленій військовим шляхом тимчасово окупованій території суверенної, незалежної та демократичної держави Україна, зокрема – на тимчасово окупованій території Херсонської області України, діючи умисно, з ідеологічних та корисливих мотивів, маючи відповідний попередній досвід зі здійснення пропаганди російської культури, менталітету та ідеології, а також інтеграції освітніх закладів України до освітньої системи держави-агресора – РФ на тимчасово окупованій території України, а саме – у м. Севастополі, який він отримав у період з 2015 року по 2018 рік на посаді так званого «директора Департаменту освіти м. Севастополя», усвідомлюючи, що створення органів виконавчої влади у складі окупаційної адміністрації РФ, у тому числі у сфері освіти, спрямоване на зміцнення окупаційного режиму РФ, бажаючи настання таких наслідків, перебуваючи на тимчасово окупованій території у м. Херсоні Херсонської області у приміщенні так званого «Міністерства освіти та науки Херсонської області» за адресою: Херсонська область, м. Херсон, Центральний (Суворовський) район,

вул. Михайла Грушевського (Потьомкінська), буд. 20, розпочав протиправну діяльність, спрямовану на утвердження окупації Російською Федерацією захопленої військовим шляхом частини території Херсонської області шляхом інтеграції освітніх закладів України на тимчасово окупованій території Херсонської області до освітньої системи держави-агресора - РФ, впровадження у підпорядкованих закладах освіти на тимчасово окупованій території Херсонської області системного навчального процесу з метою формування ціннісних орієнтацій на основі російського менталітету та ідеології, а також здійснення у вказаних закладах освіти пропаганди російської культури, менталітету та ідеології.

В подальшому, Родіков М.Л., діючи умисно, з метою сприяння проведенню незаконного «референдуму» на тимчасово окупованій території Херсонської області про приєднання Херсонської області до складу Російської Федерації, у зв'язку з прийняттям «Указу про проведення Референдуму по входженню Херсонської області до складу Російської Федерації» видав наказ про встановлення канікул у державних бюджетних освітніх закладах середнього загальної та середнього професійної освіти Херсонської області з 22 по 28 вересня 2022 року.

Після чого, 23 вересня 2022 року, більш точний час в ході досудового розслідування не встановлено, громадянин Російської Федерації Родіков М.Л., перебуваючи у приміщенні так званого «Міністерства освіти та науки Херсонської області» за адресою: Херсонська область, м. Херсон, Центральний (Суворовський) район, вул. Михайла Грушевського (Потьомкінська), буд. 20, розуміючи, що він перебуває на захопленій військовим шляхом тимчасово окупованій території суверенної, незалежної та демократичної держави Україна, зокрема – частини Херсонської області України, під час публічного заходу з приводу проведення незаконного «референдуму» про приєднання Херсонської області до складу Російської Федерації, маючи відповідний досвід та навички з публічних виступів та пропаганди російської ідеології, будучи представником окупаційної адміністрації Російської Федерації на тимчасово окупованій території Херсонської області, діючи умисно, з ідеологічних мотивів, розуміючи, що військова агресія Російської Федерації відносно України та окупація її території, а також проведення будь-яких так званих «референдумів» на території України всупереч Конституції України та чинного законодавства України, є незаконними, з метою штучної легітимізації окупації та анексії Херсонської області Російською Федерацією, у присутності широкого кола працівників навчальних закладів та представників засобів масової інформації, які здійснювали відеозапис його публічного виступу, використовуючи пропагандистський наратив «про спільну землю та спільну велику перемогу над фашизмом», під приводом виправлення нібито «історичної несправедливості» у вигляді перебування Херсонської області у складі України, а не у складі Росії після розпаду СРСР, усвідомлюючи, що його висловлювання в якості публічної посадової особи окупаційної адміністрації адресовані широкому колу осіб та поширюватимуться присутніми під час публічного виступу представниками засобів масової інформації, бажаючи настання таких наслідків, умисно публічно висловився про «справедливе» і «виправдане» перебування РФ на території

Херсонської області, чим здійснив виправдовування тимчасової окупації Російською Федерацією частини території Херсонської області України.

Таким чином, Родіков Михайло Леонідович, 26.01.1958 року народження, обгрунтовано підозрюється у виправдовуванні тимчасової окупації частини території України, з використанням засобів масової інформації, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 436-2 КК України.

Крім того, у вересні 2022 року, більш точні дата та час слідством не встановлені, Родіков М.Л., будучи посадовою особою незаконного органу влади окупаційної адміністрації держави-агресора – так званим «міністром освіти та науки Херсонської області», перебуваючи на тимчасово окупованій території м. Херсона, діючи умисно, з метою приєднання Херсонської області до складу Російської Федерації, розуміючи, що його протиправні дії по участі в проведенні незаконного референдуму з питання приєднання Херсонської області до складу Російської Федерації створюють передумови для зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, бажаючи настання негативних наслідків для державного суверенітету України, підтримуючи рішення та дії держави-агресора щодо окупації території суверенної держави Україна, вчинив дії, спрямовані на проведення зазначеного незаконного референдуму, а саме:

- користуючись своїми владними повноваженнями в якості так званого «міністра освіти та науки Херсонської області», під час зборів працівників підпорядкованих закладів освіти змушував останніх брати участь у незаконному «референдумі» та голосувати за приєднання Херсонської області до складу Російської Федерації;

- з метою проведення незаконного «референдуму» на тимчасово окупованій території Херсонської області про приєднання Херсонської області до складу Російської Федерації, у зв'язку з прийняттям «Указу про проведення Референдуму по входженню Херсонської області до складу Російської Федерації» видав наказ від 21.09.2022, №318 про встановлення канікул у державних бюджетних освітніх закладах середнього загальної та середнього професійної освіти Херсонської області з 22 по 28 вересня 2022 року, чим фактично забезпечив можливість проведення незаконного референдуму у приміщеннях підпорядкованих навчальних закладів на тимчасово окупованій території Херсонської області.

Також, 23 вересня 2022 року, більш точний час в ході досудового розслідування не встановлено, громадянин Російської Федерації Родіков М.Л., перебуваючи у приміщенні так званого «Міністерства освіти та науки Херсонської області» за адресою: Херсонська область, м. Херсон, Центральний (Суворовський) район, вул. Михайла Грушевського (Потьомкінська), буд. 20, розуміючи, що він перебуває на захопленій військовим шляхом тимчасово окупованій території суверенної, незалежної та демократичної держави Україна, зокрема – частини Херсонської області України, під час публічного заходу з приводу проведення незаконного «референдуму» про приєднання Херсонської області до складу Російської Федерації, маючи відповідний досвід та навички з публічних виступів та пропаганди російської ідеології, будучи представником окупаційної адміністрації Російської Федерації на тимчасово окупованій

території Херсонської області, діючи умисно, з ідеологічних мотивів, розуміючи, що військова агресія Російської Федерації відносно України та окупація її території, а також проведення будь-яких так званих «референдумів» на території України всупереч Конституції України та чинного законодавства України, є незаконними, з метою штучної легітимізації окупації та анексії Херсонської області Російською Федерацією, у присутності широкого кола працівників навчальних закладів та представників засобів масової інформації, які здійснювали відеозапис його публічного виступу, усвідомлюючи, що його висловлювання в якості публічної посадової особи окупаційної адміністрації адресовані широкому колу осіб та поширюватимуться присутніми під час публічного виступу представниками засобів масової інформації, бажаючи настання таких наслідків, умисно здійснив публічний заклик до голосування за приєднання Херсонської області до складу Російської Федерації.

В подальшому, результати незаконного референдуму на тимчасово окупованій території Херсонської області використані представниками військово-політичного керівництва Російської Федерації для легітимізації фактичної анексії окремих районів Херсонської області України.

Таким чином, Родіков Михайло Леонідович, 26.01.1958 року народження, обґрунтовано підозрюється у вчиненні умисних дій з метою зміни меж території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, а також у публічних закликах до вчиненні таких дій, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України.

Старший слідчий в особливо важливих справах
3-го відділу (організації оцінки і фіксування доказів
у кримінальних провадженнях, пов'язаних зі
збройним конфліктом) управління організації розслідування
злочинів, учинених в умовах збройного конфлікту
Головного слідчого управління
Національної поліції України
майор поліції

Олександр ШАРИЙ

ПОГОДЖЕНО

Прокурор третього відділу управління
процесуального керівництва досудовим
розслідуванням та підтримання публічного
обвинувачення Департаменту нагляду за
додержанням законів Національною поліцією
України та органами, які ведуть боротьбу
з організованою злочинністю,
Офісу Генерального прокурора

Іван БОНДАРЕНКО

«10» червня 2024 року

Одночасно, у відповідності до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 КПК України;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з дотриманням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробації, необхідну для підготовки досудової доповіді.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри та про нову підозру вручив:

**Старший слідчий в особливо важливих справах
3-го відділу (організації оцінки і фіксування доказів
у кримінальних провадженнях, пов'язаних зі
збройним конфліктом) управління організації розслідування
злочинів, учинених в умовах збройного конфлікту
Головного слідчого управління
Національної поліції України
майор поліції**

Олександр ШАРИЙ

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри та про нову підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____

(підпис, ініціали, прізвище)

« ____ » год. « ____ » хвилин « ____ » _____ 2024 року.